

Acuzația împotriva se adresează unui candidat care se pregătește pentru concursul de admitere în Facultatea de Poliție – Facultatea de Activități din cadrul Academiei de Poliție „Al. I. Cuza” și care este obosită, fără un util și eficac instruțion într-un termen de întreținere și verificare a cunoștințelor.

Lecție cu privire la concursul de admitere în Facultatea de Poliție

Acuzația nu este clasată ca nevoie de urmărire din cauza semnificativă scăderei în numărul de candidați la concursul de admitere în cadrul Academiei de Poliție „Al. I. Cuza” și a scăderii în numărul de candidați la concursul de admitere în cadrul Facultății de Activități din cadrul Academiei de Poliție „Al. I. Cuza”.

Admiterea la Academia de Poliție

Sinteze și teste de istorie

Editie revizuită

Prin urmare, în cadrul acestui volum sunt prezentate 100 de teste de

înscriere la Academia de Poliție „Al. I. Cuza”, care sunt destinate candidaților care urmăresc să devină polițiști.

În cadrul acestui volum sunt prezentate 100 de teste de admitere în cadrul Academiei de Poliție „Al. I. Cuza”, care sunt destinate candidaților care urmăresc să devină polițiști.

În cadrul acestui volum sunt prezentate 100 de teste de admitere în cadrul Academiei de Poliție „Al. I. Cuza”, care sunt destinate candidaților care urmăresc să devină polițiști.

În cadrul acestui volum sunt prezentate 100 de teste de admitere în cadrul Academiei de Poliție „Al. I. Cuza”, care sunt destinate candidaților care urmăresc să devină polițiști.

În cadrul acestui volum sunt prezentate 100 de teste de admitere în cadrul Academiei de Poliție „Al. I. Cuza”, care sunt destinate candidaților care urmăresc să devină polițiști.

În cadrul acestui volum sunt prezentate 100 de teste de admitere în cadrul Academiei de Poliție „Al. I. Cuza”, care sunt destinate candidaților care urmăresc să devină polițiști.

Editura Gimnasium

Autori

Respect pentru oameni și cărți

I. Romanitatea românilor în viziunea istoricilor / 8

Testul nr. 1 / 19

Testul nr. 2 / 21

Testul nr. 3 / 23

II. Secolul al XX-lea între democrație și totalitarism. Ideologii și practici politice în România și Europa / 26

Testul nr. 4 / 39

Testul nr. 5 / 41

Testul nr. 6 / 43

III. Constituțiile din România / 46

Testul nr. 7 / 54

Testul nr. 8 / 56

Testul nr. 9 / 59

IV. Autonomii locale și instituții centrale în spațiul românesc (secolele IX-XVIII) / 61

Testul nr. 10 / 73

Testul nr. 11 / 75

Testul nr. 12 / 77

V. Statul român modern: de la proiect politic la realizarea României Mari (secolele XVIII-XX) / 80

Testul nr. 13 / 102

Testul nr. 14 / 104

Testul nr. 15 / 107

VI. România postbelică. Stalinism, național-comunism și disidență anticomunistă. Construcția democrației postdecembriște / 109

Testul nr. 16 / 122

Testul nr. 17 / 124

Testul nr. 18 / 126

VII. Spațiul românesc între diplomație și conflict în Evul Mediu și la începuturile modernității / 129

Testul nr. 19 / 143

Testul nr. 20 / 145

Testul nr. 21 / 147

VIII România în concertul european: de la criza orientală la marile alianțe ale secolului XX / 150

Testul nr. 22 / 163

Testul nr. 23 / 165

Testul nr. 24 / 167

IX. România în perioada „războiului rece” / 170

Testul nr. 25 / 177

Testul nr. 26 / 179

Testul nr. 27 / 181

Teste finale / 184

Răspunsuri / 260

I. Romanitatea Românilor în viziunea istoricilor*

Cronologie

- sfârșitul mileniuului al III-lea î. Hr.: s-au format popoarele indo-europene
- (82-44 î. Hr.): domnia lui Burebista
- secolul I î. Hr.: a luat ființă Statul dac
  - a apărut lucrarea "De Bello Gallico" a lui Caesar
- 46 d. Hr.: Dobrogea a intrat sub stăpânire romană
- secolul I d. Hr.: evanghelizarea Scythiei (Dobrogei) în de către Sfântul Apostol Andrei
- 86 d. Hr.: Moesia a fost organizată în două provincii- Moesia Superior și Moesia Inferior
- 69-79 d. Hr.: domnia împăratului Vespasian
- 81-96 d. Hr.: domnia împăratului Domitian
- 87-106 d. Hr.: domnia regelui dac Decebal
- 87-88 d. Hr.: războiul dintre daci și romani
- 89 d. Hr.: Dacia a devenit regat clientelar Romei
- 98-117 d. Hr.: domnia împăratului Traian
- 101-102; 105-106: războaiele daco-romane
- 106: Dacia a devenit provincie romană
- 270-275: domnia împăratului Aurelian
- 271-275 d. Hr.: retragerea stăpânirii romane din Dacia (aureliană)
- sec. al III-lea d. Hr.: stela funerară de la Cășeiu, jud. Cluj
- 284-305: domnia împăratului Diocletian
  - Dobrogea a devenit provincie separată (Scythia Minor) în timpul lui Diocletian
- 306-337: domnia împăratului Constantin
- 313: Constantin cel Mare a acordat libertate creștinilor (*Decretul de la Mediolanum*)
- 376: goții au fost alungați, de la nord de Dunăre, de huni
- sec. al IV-lea: *Donariul de la Biertan*, descoperit în 1780
- secolul al V-lea: apariția lucrării *Istoria goților* de Priscus Panites
- 454: prăbușirea puterii militare a hunilor
- secolele V-VI: slavii s-au așezat în fosta provincie Dacia
- 527-565: domnia împăratului Iustinian
- sec. al VI-lea: crucea de aur de la Histria
- 602: pătrunderea slavilor la sud de Dunăre
- secolul al VII-lea: Imperiul Roman de Răsărit cunoaște un intens proces de grecizare
  - Tratatul militar bizantin "Strategikon", scris de împăratul Mauricius
- sfârșitul secolului al VIII-lea: încheierea procesului de etnogeneză românească
- secolul al IX-lea: apariția lucrării *Chronografia*, de Theofanes Confesor
  - geograful Moise Chorenati a scris "Geografia armeană"
  - apariția cronicii turce "Ogüzname"
- 825-885: a trăit Metodiu
- secolele IX-X: slavona a devenit limbă liturgică și de cancelarie
- 912-959: domnia împăratului Constantin al VII-lea Porfirogenetul
- 976-1025: domnia împăratului Vasile al II-lea Macedoneanul
- 980 și 1020: Vasile al II-lea Macedoneanul îi numește pe români cu numele de vlahi
- secolul al XI-lea: Kekaumenos scrie lucrarea "Sfaturi și povestiri"
  - geograful persan Gardizi scrie tratatul, "Podoaba Istoriilor"
- secolul al XII-lea: Ioan Kynnamos scrie lucrarea "Epitome"
- 1167: împăratul Manuel Comnenul desfășoară o campanie împotriva maghiarilor

* Autorii nu își însușesc toate informațiile din conținuturi, cronologie și dicționar. Le-am redat pentru că se regăsesc în manualele după care se susține examenul, dar unele sunt eronate.

- 1197-1207 domnia lui Ioniță cel Frumos
- 1200 (aprox.): Anonymus a scris *Gesta Hungarorum*
- secolul al XIII-lea: Simon de Keza a scris cronică "Gesta Hunnorum et Hungarorum"
- 1348-1352: marea ciumă
- secolul al XV-lea: au trăit Poggio Bracciolini, Flavio Biondo, Filipo Buonaccorsi Demetrie Chalcocondil, fratele (sau vărul) său Laonic Chalcocondil, Antonio Bonfini, Enea Silvio Piccolomini – devenit Papa Pius al II-lea (1458-1464)
- 1453: cucerirea Constantinopolului de turci
- 1493-1568: a trăit Nicolaus Olahus; a scris lucrarea "Hungaria" (1536)
- secolul al XVI-lea: a trăit Jan Laski, episcop de Gnezno
- 1501: a apărut "Cosmografia" de Enea Silvio Piccolomini
- 1504 – 1573: a trăit dalmatul Anton Varancsics; în 1549 a scris lucrarea *Descrierea Transilvaniei, Moldovei și Țării Românești*
- 1514: Conciliul de la Lateran
- 1532: Francesco della Valle a scris lucrarea "Însemnări despre originea, obiceiurile și orașele românilor"
- secolul al XVI-lea: a trăit Johannes Honterus; în 1542 pe harta sa a consemnat numele de Dacia
- 1565-1612: a trăit Ștefan Szamosközi
- 1570: Diaconul Coresi a scris "Psaltilrea"
- 1590-1647: a trăit Grigore Ureche
- 1593-1601: domnia lui Mihai Viteazul
- 1633-1691: a trăit Miron Costin
- 1640-1714: a trăit Stolnicul Constantin Cantacuzino
- 1666: Ioan Lucius (Lučič), exprimă rezerve cu privire la continuitatea elementului roman
- 1686: bătălia de la Mohacs
- 1673-1723: a trăit Dimitrie Cantemir
- sec. al XVII-lea: au trăit Johann Tröster și Lucretius Toppeltinus, Martin Opitz, comitele sașilor Valentin Frank von Frankenstein
- 1699 și 1701: diplomele leopoldine care au consacrat unirea românilor cu Biserica Romei
- 1744: Ioan Inochentie Micu a înaintat Mariei Tereza membrul "Supplex Libellus"
- 1745-1806: a trăit Samuil Micu; a scris "Elementa lingue daco-romane sive valachiae"
- 1754-1816 a trăit Gheorghe Șincai; a scris lucrarea "Hronica românilor și a mai multor neamuri" (1808)
- 1756-1821: a trăit Petru Maior; a scris lucrarea "Istoria pentru începutul românilor în Dacia"
- 1778: Benkő Josef, a scris lucrarea "Transilvania, sive magnus Transilvaniae Principatus"
- secolul al XVIII-lea: a trăit Andrei Huszti; susține latinitatea limbii române
- 1780-1790: domnia împăratului Iosif al II-lea
- 1781: Franz Sulzer scrie lucrarea "Geschichte des transalpinis Daciens" (Istoria dacilor transalpini)
- 1784: răscoala condusă de Horea
- 1791: contele Teleki susține că românii sunt cei mai vechi locuitori ai Transilvaniei
□ "Supplex Libellus Valachorum"
- secolul al XIX-lea: s-a definitivat limba română literară
- 1843: Mihail Kogălniceanu rostește discursul în cadrul Academiei Mihăilene
- 1860: Bogdan Petriceicu Hașdeu a scris studiul "Pierit-au dacii?"
- 1867: formarea Imperiului Austro-Ungar
- 1868 iulie: Robert Roesler a scris lucrarea *Dacien und romanien*
- 1871: a apărut la Leipzig lucrarea lui Robert Roesler "Studii Românești. Cercetări cu privire

- 1871 și 1876 a apărut *Dicționarul limbii române* de August Treboniu Laurian
- 1882-1927: a trăit V. Pârvan
- 1884: a apărut lucrarea lui Al. D. Xenopol "Teoria lui Roesler. Studii asupra stăruinței în Dacia Traiană"
- 1885: a apărut lucrarea lui Dimitrie Onciu "Scrisori istorice"
- 1913: apare postum lucrarea lui Nicolae Densușianu "Dacia preistorică"
- 1937: apare lucrarea lui Gh. Brătianu "O enigmă și un miracol istoric. Poporul român"
- 1947: Mihail Roller a scris lucrarea "Istoria României"
- 1972: apare lucrarea lui Adolf Armbruster "Romanitatea românilor. Istoria unei idei", reeditată în 1993
- 1996: Lucian Boia a scris "Istorie și mit în conștiința românească"

Dicționar istoric

Asimilare: integrarea în propria civilizație a unei populații străine până la pierderea identității proprii.

Continuitate: persistența populației băstinașe (dacii și daco-romani) pe teritoriul vechii Dacii.

Etnogeneză: proces istoric, etno-lingvistic și cultural de formare a unui popor.

Limes: sistem de apărare folosit de romani, care constă dintr-un zid de piatră sau dintr-un val de pământ construit la granițele provinciilor.

Protocronism: curent preocupat să pună în valoare prioritatea unor idei, teme etc.

Romanizare: proces complex și îndelungat prin care civilizația romană se impune în teritoriile cucerite; propria limbă este înlocuită cu limba latină.

Romanitate: spațiu etno-lingvistic care cuprinde popoarele române; caracter romanic al unui popor

Romanitate orientală: spațiu etno-lingvistic ce reunește populațiile de limbă latină din partea de est a Imperiului Roman.

Sincretism: fenomen religios de contopire a unor divinități dacice sub nume romane (Bendis, Zalmoxis)?????????????

Școala Ardeleană: mișcare ideologică și culturală iluministă a intelectualității românești din Transilvania (sfârșitul sec. al XVIII-lea și începutul sec. al XIX-lea)

Teorie istoriografică: ansamblu de idei și ipoteze exprimate în scrimeri istorice referitoare la o anumită problemă.

Vlahi: nume consemnat în documentele externe care desemnează populația de limbă romanică de la nordul și sudul Dunării.

Veterani: foști ostași romani care, după satisfacerea serviciului militar, aveau o serie de drepturi și privilegii.

A. Etnogeneza românească

În condițiile marilor mișcări de populații de la sfârșitul mileniului al III-lea î. Hr. s-au format popoarele indo-europene din care făceau parte și tracii care erau "cei mai numeroși după inzi" – (Herodot). Tracii s-au divizat în două ramuri: tracii sudici și ramura nordică, geto-dacii, care erau numiți de greci, geti, și de romani, daci.

Geto-dacii s-au organizat politic. În secolul I î. Hr., sprijinit de marele preot Deceneu, Burebista (82-44 î. Hr.) a unificat uniunile de triburi luând ființă statul. Romanii au căutat să-și impună controlul asupra coloniilor grecești vest pontice, pentru a avea acces la resursele zonei și pentru a beneficia de o poziție strategică avantajoasă.

După Burebista statul s-a divizat în "patru, apoi cinci părți" (Strabon). Granițele Romei s-au apropiat de Dacia. În anul 46 d. Hr. Dobrogea a intrat sub stăpânire romană fiind integrată în provincia Moesia. Mai târziu, în anul 86 d. Hr., Moesia a fost organizată în două

provincii: Moesia Superior și Moesia Inferior. Atacuri ale dacilor la sud de Dunăre au avut loc în timpul împăraților Vespasian (69-79 d. Hr.) și Domițian (81-96 d. Hr.).

Decebal (87-106 d. Hr.) a refăcut unitatea statului dac. S-a confruntat cu armatele trimise de împăratul Domițian în anii 87-88 d. Hr. Prin pacea din anul 89 d. Hr. Dacia a devenit regat clientelar Romei. După ce tronul Imperiului Roman a fost ocupat de Traian (98-117 d. Hr.), statul dac a fost considerat o amenințare. De asemenea bogățiile Daciei au reprezentat o atracție pentru romani. În urma războaielor din anii 101-102 și 105-106 Dacia a devenit provincie romană.

Romanizarea a fost cel mai important proces istoric din perioada stăpânirii romane prin care civilizația romană a pătruns în toate compartimentele vieții provinciei cucerite. În Dacia și Dobrogea romanizarea a fost dirijată de Imperiul Roman. "Sighiul Romei" (N. Iorga) l-a reprezentat popoarele neolatine. Nașterea acestora a fost rezultatul romanizării. Retragerea armatei și a administrației romane din Dacia în vremea împăratului Aurelian (270-275) a avut implicații deosebite, determinând modificări de ordin economic, demografic și social –politic. Influența romană s-a extins după retragerea aureliană (271-275 d. Hr.) și asupra dacilor liberi; unii dintre aceștia au pătruns în fosta provincie.

Etnogeneza românească. A fost rezultatul unui lung proces etno-lingvistic desfășurat în vechea vatră traco-geto-dacă:

- *prima sinteză etno-culturală* a fost cea daco-romană. Dacii s-au supus de bunăvoie romanilor (Dio Cassius). Sinteză daco-romană a fost posibilă ca urmare a continuității dace sub stăpânirea romană. Ca dovezi ale acesteia menționăm numeroase așezări, toponime (Drobeta, Napoca, Apulum), hidronime (Alutus, Maris, Samus, Donaris).

- *a doua sinteză etno-culturală* a constat în asimilarea migratorilor. Retragerea aureliană a demonstrat trăinicia procesului romanizării. După 271 romanitatea s-a extins cuprinzând și dacii liberi (care locuiau în Crișana, Maramureș, mare parte a Moldovei și în unele perioade o parte a Munteniei). Continuitatea daco-romană este probată de descoperirea a numeroase unelte, morminte, inscripții, etc. Se mențin legături permanente cu romanitatea sud-dunăreană. Continuitatea este atestată pentru această perioadă și prin mărturii scrise (Priscus Panites - *Istoria goților*, secolul al V-lea).

Singura structură administrativă autonomă care s-a menținut, după 271, a fost obștea sătească. Din mai multe obști s-au creat uniunile de obști – numite de N. Iorga "romani populari". Lianțul spiritual al daco-romanilor a fost reprezentat de creștinism. Obiectele paleocreștine din secolele II-III d. Hr. sunt puțin numeroase datorită persecuțiilor la care au fost supuși adeptii noii religii. Eusebiu din Cezarea atestă evanghelizarea Scythiei (Dobrogei) în secolul I d. Hr. de către Sfântul Apostol Andrei. Dezvoltarea creștinismului în lumea daco-romană a cunoscut un ritm alert după 313 când Constantin cel Mare, prin *Decretul de la Mediolanum* (Milano), a acordat libertate creștinilor. Arianismul a avut succes în rândul germanilor, iar la daco – romani s-a dezvoltat un creștinism de factură populară și de orientare niceeană. Aceasta a fost impulsivat de misionari veniți din Dobrogea cunoscut bastion al confesiunii niceene încă din timpul împăratului Valens. Descoperiri de obiecte creștine sunt numeroase în secolul al IV-lea: opaite, cruci, potire, monumente romane creștinate. De menționat este fragmentul de candelabru, *Donariul de la Biertan* (jud. Sibiu), cu inscripția "Ego Zenovius votum posui", descoperit în secolul al XVIII-lea (1780). Din secolul al VI-lea datează crucea de aur de la Histria

În zona nord-dunăreană, în mileniul I al erei creștine, s-au perindat numeroase populații migratoare (goți -vizigoți și ostrogocii, hunii, gepizii, avarii, slavii, bulgarii). După 271 daco-romanii au conviețuit cu migratorii. Goți prezenți la nord de Dunăre au fost alungați de huni după 376. Gepizii, după prăbușirea puterii militare a hunilor, în 454, s-au așezat în vestul Banatului, Crișana, Transilvania nordică și centrală. Slavii, plecați din vestul Ucrainei și zona

Niprului s-au aşezat în foata provincie Dacia în secolele V-VI. În Dobrogea stăpânirea Imperiului Roman de Răsărit s-a menținut până în anul 602.

Revenirea stăpânirii romane le nord de Dunăre, cel puțin în zonele de lângă fluviu a avut loc în timpul împăraților Dioclețian (284-305), Constantin (306-337) și Iustinian (527-565), acesta din urmă fiind și autor al unor acte normative, *Novellae*. Dobrogea a devenit provincie separată în timpul lui Dioclețian (Scythia Minor, cu capitala la Tomis). În secolul al VII-lea Imperiul Roman de Răsărit cunoaște un intens proces de grecizare devenind Imperiul Bizantin.

Conținutul limbii române

Procesul de etnogeneză s-a desfășurat în special la nord de Dunăre dar și la sud, încheindu-se la sfârșitul secolului al VIII-lea. Asemenea altor popoare ale Europei, spanioliei, portughezii, francezii, italienii, români vorbesc o limbă romanică formată pe baza latinei populare vorbite în Imperiul Roman. Procesul de romanizare lingvistică și culturală din secolele II-III d. Hr., când spațiul nostru geografic a făcut parte din provinciile Dacia și Moesia, a avut o mare intensitate astfel că limba latină a pătruns în zonele urbane, dar și în cele rurale. Când împăratul Aurelian a retras stăpânirea romană din Dacia idiomul latin era predominant. După pătrunderea slavilor la sud de Dunăre (602), ca urmare a părăsirii *limes-ului* danubian de către romani, grupurile de păstori români s-au retras spre părțile muntoase, aceștia fiind cunoscuți mai târziu cu numele de vlahi sau aromâni. Trecerea slavilor la sud de Dunăre a dus la ruperea romanității nord-dunărene de cea sudică.

Adstratul slav a avut pentru romanitatea răsăriteană același rol ca cel germanic pentru romanitatea apuseană. În secolele IX-X slavona a devenit limbă liturgică și de cancelarie. În momentul pătrunderii slavilor la nordul și sudul Dunării se crease o realitate etno-lingvistică care n-a putut fi modificată. După ce Imperiul Roman a devenit Imperiul Bizantin iar limba greacă a devenit limbă oficială și în contextul relațiilor Imperiului cu formațiunile politice din Peninsula Balcanică a avut loc fragmentarea comunităților vorbitoare de limbă latină așa încât fiecare s-a dezvoltat diferențiat de fondul originar latin. În secolele IV-VIII limbă latină vulgară, vorbită de daco-romani s-a transformat în limbă protoromână. Exemplu este expresia *Torna, torna fratre* menționată în lucrarea *Chronografia*, din secolul al IX-lea a lui Theofanes Confesor. Majoritatea cuvintelor care desemnează activități specifice agriculturii, viticulturii, grădinăritului, creșterii animalelor, termeni militari, provin din limbă latină; termenii de bază ai creștinismului provin, de asemenea, din limbă latină.

B. Romanitatea românilor în viziunea istoricilor

Romanitatea desemnează un spațiu care cuprinde popoarele românice. Romanitatea românilor înseamnă descendența romană a românilor, latinitatea limbii române, unitatea de neam a românilor, păstrarea esenței romane în datini și obiceiuri. Există dialecte ale limbii române: - dialectul daco-român (vorbit în România, Republica Moldova precum și în comunitățile românești din țările vecine: Ucraina, Ungaria, Serbia, Bulgaria);

- dialecte sud-dunărene: aromân, istro-român, megleño-român.

În limba română există unele diferențe materializate în *graiuri*. Limba română literară s-a format în secolul al XIX-lea din graiul muntenesc și prin contribuția operelor literare din Moldova.

Substratul autohton (traco-dacic) este reprezentat de aproximativ 200 cuvinte și reprezintă 10% din lexicul limbii române. Ele desemnează animale (mânz, viezure, barză), plante (mazăre, brad, gorun), îmbrăcăminte (brâu, pânză), noțiuni legate de familie (copil, băiat, moș, prunc), legate de locuință (vatră, gard, brazdă, mal, pârâu), unelte (grapă, mătură, cărlig), părți ale corpului (buză, grumaz) etc. Aceste cuvinte se conjugă și se declină la fel ca cele latine.

Stratul roman (cca. 1500 de cuvinte de bază) reprezintă aproximativ 80% din lexicul limbii române. Se pot construi în limba română fraze numai din cuvinte latine, dar nu se pot construi nici propoziții numai din cuvinte slave.

care combăteau elementul roman ca fiind "asuprior" exagerându-se rolul elementului autohton geto-dac. S-a susținut de către unii că limba dacă și nu cea romană a stat la baza etnogenezei sau că poporul român era deja format în momentul cuceririi romane, de aici deosebirile dintre limba română și celelalte limbi românești. În anii 1980 întâlnim o dispută acerbă, naționalistă, între istoricii români, maghiari și bulgari aducându-se drept dovezi descoperirile arheologice. În lipsa celor scrise izvoarele arheologice sunt foarte importante însă ele nu pot da răspuns întrebărilor legate de originea și limba vorbită de purtătorii acestei civilizații.

- După 1989 istoriografia a adus echilibru în problema romanității românilor. Lucian Boia, în lucrarea *Istorie și mit în conștiința românească* (1996) arată că *singura raportare la origini este oferită de limbă*.

Testul nr. 1

I. Marcați litera corespunzătoare răspunsului pe care îl considerați corect:

1. Geto-dacii sunt ramura nordică a tracilor fiind de origine:
a) germanică;   b) celtică;   c) slavă;   d) indo-europeană;
  2. Statul dac devine stat clientelar Romei în timpul împăratului:
a) Caesar;   b) Vespasian;   c) Domițian;   d) Traian.
  3. Stăpânirea romană în Dacia a început în timpul împăratului:
a) Hadrian;   b) Traian;   c) Constantin;   d) Aurelian.
  4. Dintre migratori influențele cele mai mari în cadrul etnogenezei românești au avut:
a) vizigoții;   b) hunii;   c) slavii;   d) maghiarii.
  5. În Republica Moldova se vorbește dialectul:
a) aromân;   b) istro-român;   c) moldovenesc;   d) daco-român.
  6. Împăratul Traian a domnit între anii:
a) 98 – 117 d. Hr.;   b) 87 – 106 d. Hr.;   c) 81 – 96 d. Hr.;   d) 82 – 44 î. Hr.
  7. Românii sunt numiți *olahi* sau *blachi* de către:
a) ruși;   b) polonezi;   c) unguri;   d) bizantini.
  8. PrimulUMANISTtransilvănean care a susținut în lucrarea *Hungaria unitatea de neam*, de limbă și obiceiuri a românilor a fost:
a) Johannes Honterus;   b) Nicolaus Olahus;   c) Andrei Huszti;   d) Lucretius Toppeltinus.
  9. Dacia a devenit provincie romană în anul:
a) 89 d. Hr.;   b) 87 d. Hr.;   c) 102 d. Hr.;   d) 106 d. Hr.
  10. Cronica turcă Ogüzname menționa despre:
a) *țara Balak-Valahia*;   b) *țara vlahilor (ulak-ili)*;
c) români, localizați între Dunăre și un *munte mare*.   d) *români, păstorii romanilor*.
- #### II. Analizați continuturile enunțurilor și marcați:
- a) dacă ambele enunțuri sunt adevărate și există o legătură cauzală între ele;
  - b) dacă ambele enunțuri sunt adevărate, dar nu există o legătură cauzală între ele;
  - c) dacă primul enunț este adevărat, iar al doilea este fals;
  - d) dacă primul enunț este fals, iar al doilea este adevărat.
11. În vremea împăratului Traian, Dacia a fost considerată o amenințare la adresa Imperiului Roman; în urma a două războaie Dacia a fost cucerită și transformată în provincie romană.

12. Retragerea stăpânirii romane, în 271-275, în timpul împăratului Domițian, a avut consecințe negative asupra Daciei; după 271 influența romană s-a extins și asupra dacilor liberi.

Respect pentru oameni și cărți

13. Adstratul slav a contribuit la formarea limbii române ca urmare a prezenței slavilor în acest spațiu geografic; după 602 slavii s-au aşezat la nord de Dunăre.

14. Mihai Viteazul a realizat prima unire politică a românilor; Ștefan Szamosközi a afirmat inițial că românii erau urmașii romanilor, iar după 1600 și-a schimbat părere.

15. Stolnicul C. Cantacuzino în *Istoria Țării Românești* subliniază că la baza etnogenezei se află elementul slav; Dimitrie Cantemir a scris *Descrierea Moldovei*.

16. *Supplex Libellus Valachorum* a fost un program politic al românilor ardeleni care se baza pe romanitate, vechime și continuitate; în 1781 a apărut lucrarea lui Robert Roesler care susținea teoria imigratiionistă.

17. În perioada interbelică școala istorică românească elaborează opere istorice importante pentru înțelegerea etnogenezei românești; în această perioadă s-au afirmat istorici precum Al. D. Xenopol, Vasile Pârvan, Nicolae Iorga, Gheorghe Brătianu, și alții.

18. Cercetarea arheologică a avut un rol important în clarificarea problematicii etnogenezei românești; A.D. Xenopol a dat o ripostă argumentată lui Roesler.

19. Ideea romanității românilor a determinat în timp controverse, unele dintre acestea urmărind alte scopuri decât cele științifice; Dimitrie Cantemir a fost un precursor al curentului latinist.

20. Instaurarea dominației habsburgice în sec. al XVIII-lea în Transilvania, marchează apariția teoriei imigratiioniste; Franz Sulzer era ofițer în armata austriacă.

III. Marcați litera corespunzătoare ordinii cronologice pe care o considerați corectă:

21. A. Apariția primului stat dac.

- B. Conflictul dintre daci și statul roman condus de Domițian.
- C. Instaurarea stăpânirii romane la nord de Dunăre.
- a) ABC;   b) BCA;   c) CAB;   d) ACB.

22. A. Începutul domniei lui Traian.

- B. Sfârșitul domniei lui Decebal.
- C. Împăratul Aurelian retrage din Dacia armata și administrația.
- a) CBA;   b) ABC;   c) BAC;   d) CAB.

23. A. Teritoriile de la nord de Dunăre intră sub stăpânire romană în timpul lui Constantin.

- B. Dobrogea este organizată ca provincie separată sub numele de Scythia Minor.
- C. Provincia Dacia este abandonată de romani.
- a) ABC;   b) BAC;   c) CBA;   d) CAB.

24. A. Granița dunăreană a Imperiului Roman se prăbușește sub presiunea slavilor.

- B. Stăpânirea romană se retrage din Dacia.
- C. Vasile al II-lea îi numește pe români *vlahi*.
- a) ABC;   b) BCA;   c) BAC;   d) CBA.

25. A. Grigore Ureche referindu-se la români spune că “*de la Râm ne tragem...*”

- B. Nicolaus Olahus scrie lucrarea *Hungaria*.
- C. Stolnicul Constantin Cantacuzino scrie *Istoria Țării Românești*.
- a) ABC;   b) BAC;   c) BCA;   d) CBA.

26. A. Ștefan Szamosközi scrie epitaful „*Nero Versus*”.

B. Ioan Lucius (Lučić) spune că românii nu sunt de origine romană.

C. S-a încheiat domnia lui Mihai Viteazul.

- a) ABC;   b) BCA;   c) BAC;   d) CAB.

27. A. Inochentie Micu elaborează un program de emancipare a românilor.

B. Este lansată *teoria imigratioristă*.

C. Robert Roesler scrie lucrarea „*Studii românești. Cercetări cu privire la istoria veche a României*”.

- a) ABC;   b) BCA;   c) CAB;   d) CBA.

28. A. Slavii au pătruns la sud de Dunăre.

B. A început domnia lui Aurelian.

C. Stăpânirea romană a încetat în Dacia.

- a) ABC;   b) BCA;   c) CBA;   d) CAB.

29. A. Goții au fost alungați din zona de la nord de Dunăre.

B. S-a prăbușit puterea militară a hunilor.

C. Dobrogea a fost organizată ca provincie separată (Scythia Minor).

- a) ABC;   b) BAC;   c) BCA;   d) CAB.

30. A. Geto-dacii s-au organizat, pentru prima dată, politic.

B. S-au format popoarele indo-europene.

C. Atacurile dacilor la sud de Dunăre la începutul domniei lui Domițian.

- a) ABC;   b) ACB;   c) BAC;   d) CBA.

Testul nr. 2

I. Marcați litera corespunzătoare răspunsului pe care îl considerați corect:

1. Herodot spune că erau „*cei mai numeroși după inzi*”, referindu-se la:

- a) geti;   b) traci;   c) greci;   d) celți.

2. Împăratul Domițian a domnit la Roma între anii:

- a) 82-44 î. Hr.;   b) 87-106 d. Hr.;   c) 81-96 d. Hr.;   d) 98-117 d. Hr.

3. Denumirile așezărilor Drobeta, Napoca, Apulum sunt:

- a) romane;   b) grecești;   c) dace;   d) celtice.

4. Dobrogea romană a devenit provincie separată numită Scythia Minor în timpul împăratului:

- a) Traian;   b) Constantin;   c) Vasile al II-lea;   d) Dioclețian.

5. Referindu-se la teritoriul de la nord de Dunăre îl numește „*tara necunoscută cei zic Balak-Valahia*” autorul:

- a) Moise Chorenati;   b) Kekaumenos;   c) Ioan Kinnamos;   d) Manuel Comnenul.

6. Geograful persan Gardizi îi menționează pe români:

- a) în Dobrogea;   b) în zonele muntoase din Peninsula Balcanică;
c) între Dunăre și „*un munte mare*”;   d) în zona munților Carpați.

7. *Slavii, bulgarii și vlahii, adică păstorii romanilor* sunt menționați de:

- a) Filipo Buonaccorsi;   b) Nestor;   c) Anonymus;   d) Antonio Bonfini.

8. Grigore Ureche susține că „*de la Râm (Roma) ne tragem*” în lucrarea:

- a) *De neamul moldovenilor*;   b) *Istoria Țării Românești*;
c) *Letopisețul Țării Moldovei*;   d) *Descrierea Moldovei*.

9. La moartea lui Mihai Viteazul a scris un epitaf *Nero versus*:

a) Ioan Lucius (Lučić); b) Štefan Szamosközi; c) Franz Sulzer; d) I. C. Engel.

10. Despre un presupus *imperiu pelasic* vorbește:

- a) Nicolae Densușianu; b) August Treboniu Laurian;
c) Mihail Kogălniceanu; d) Alexandru Rosetti.

II. Analizați conținuturile enunțurilor și marcați:

- a) dacă ambele enunțuri sunt adevărate și există o legătură cauzală între ele;
b) dacă ambele enunțuri sunt adevărate, dar nu există o legătură cauzală între ele;
c) dacă primul enunț este adevărat, iar al doilea este fals;
d) dacă primul enunț este fals, iar al doilea este adevărat.

11. În contextul marilor mișcări de populații din mileniul I î. Hr. s-au format popoarele indo-europene din care făceau parte și tracii; tracii erau „*cei mai numeroși după inzi*” conform afirmației lui Herodot.

12. Substratul traco-dacic al limbii române este reprezentat de aproximativ 200 de cuvinte; se pot construi propoziții numai cu cuvinte dacice.

13. Moise Chorenati menționează în secolul al IX-lea „*țara necunoscută cei zic Balak-Valahia*”; Manuel Comnenul desfășoară o campanie împotriva maghiarilor (1167).

14. Nicolaus Olahus a fost primul umanist din Țara Românească; în lucrarea *Hungaria* se susținea unitatea de neam a românilor.

15. *Școala Ardeleană* a fost o școală confesională din Transilvania, susținută de Biserica Ortodoxă; reprezentanții *Școlii Ardelene* au argumentat originea pur romană a poporului român.

16. În studiul *Pierit-au dacii?*, Hașdeu critică teoria imigraționistă dar și exagerările latiniste; Hașdeu a dezvoltat teoria *circulației cuvintelor*.

17. După al Doilea Război Mondial România a intrat sub influența sovietică; Mihail Roller, a rescris istoria românilor exagerând rolul slavilor în etnogeneza românească.

18. Teoria *circulației cuvintelor* formulată de Hașdeu evidențiază faptul că structura unei limbi este dată de numărul cuvintelor; Kogălniceanu, în discursul din 1843, a făcut un elogiu lui Decebal.

19. Currentul latinist s-a răspândit și în Principate; August Treboniu Laurian a scos cuvintele nelatine din *"Dicționarul limbii române"*, apărut în 1871 și 1876.

20. Reprezentanții *Școlii Ardelene* și-au fundamentat argumentația privind originea latină și continuitatea pe cercetările lingvistice și arheologice; în secolul al XX-lea istoricii români au susținut romanitatea și continuitatea bazându-se pe cercetările lingvistice și arheologice care să facă progrese remarcabile.

III. Marcați litera corespunzătoare ordinii cronologice pe care o considerați corectă:

21. A. Dobrogea a intrat sub stăpânire romană.

B. S-a creat provincia romană Dacia.

C. Decebal a devenit *client* al Imperiului Roman.

- a) ABC; b) ACB; c) BCA; d) CAB.

22. A. Dacii liberi au fost romanizați.

B. Stăpânirea romană a încheiat în Dacia.

C. S-a încheiat procesul de etnogeneză.

- a) ABC; b) BAC; c) CAB; d) CBA.

23. A. Kekaumenos, în lucrarea *Sfaturi și povestiri*, îi amintește pe vlahi (români).
 B. Împăratul Mauricius numește populația de la nordul Dunării cu termenul de romani.
 C. Geograful Moise Chorenati numește teritoriul de la nord de Dunăre *fară necunoscută ce-i zic Balak-Valahia*.
 a) ABC;   b) BCA;   c) BAC;   d) CBA.
24. A. Anonymus a scris Gesta Hungarorum.
 B. Maghiarii s-au creștinat în timpul lui Ștefan cel Sfânt.
 C. Conducătorii români, Gelu, Glad și Menumorut au domnit în spațiul intracarpatic.
 a) ABC;   b) ACB;   c) CBA;   d) CAB.
25. A. A fost lansat *Supplex Libellus Valachorum*.
 B. Benkő Josef menționa că la abandonarea provinciei Dacia *mulți romani împreună cu dacii au rămas pe loc*.
 C. Dimitrie Cantemir a susținut originea pur romană a românilor anticipând ideile Școlii Ardelene.
 a) ABC;   b) BCA;   c) CAB;   d) CBA.
26. A. Bogdan Petriceicu Hașdeu a scris studiul *Pierit-au dacii?*.
 B. Franz Suzler a lansat teoria imigrătionistă.
 C. A. D. Xenopol dă replica imigrătoniștilor în lucrarea *Teoria lui Roesler*.
 a) ABC;   b) BCA;   c) BAC;   d) CBA.
27. A. Bogdan Petriceicu Hașdeu formulează teoria *circulației cuvintelor*.
 B. Robert Roesler dezvoltă teoria imigrătionistă.
 C. Nicolae Densusianu a scris lucrarea *Dacia Preistorică*.
 a) ABC;   b) ACB;   c) BCA;   d) CAB
28. A. A început domnia lui Traian.
 B. Decebal devine rege al dacilor.
 C. Statul dac devine stat *clientelar* al Romei.
 a) ABC;   b) BAC;   c) BCA;   d) CBA.
29. A. Dobrogea a fost organizată ca o provincie separată numită Scythia Minor.
 B. Împăratul Constantin cel Mare a condus Imperiul Roman.
 C. A fost scris tratatul militar Strategikon.
 a) ABC;   b) BCA;   c) BAC;   d) CAB.
30. A. Dimitrie Cantemir a scris *Hronicul vechimii romano-moldo-vlahilor*.
 B. În Imperiul habsburgic a dominat Iosif al II-lea.
 C. August Treboniu Laurian a scris *Dicționarul limbii române*.
 a) ABC;   b) BAC;   c) CBA;   d) CAB.

Testul nr. 3

I. Marcați litera corespunzătoare răspunsului pe care îl considerați corect:

1. Dobrogea a intrat sub stăpânire romană fiind încorporată provinciei Moesia în anul:
 a) 28 î.Hr.;   b) 46 d. Hr.;   c) 89 d. Hr.;   d) 106 d. Hr.
2. Dacia a devenit provincie romană în anul:
 a) 271 d. Hr.;   b) 89 d. Hr.;   c) 102 d. Hr.;   d) 106 d. Hr.
3. Denumirea de *romanii populare* a fost folosită de Nicolae Iorga când s-a referit la:
 a) uniunile de obști;   b) așezările romane;